ezt neki. S ha megmagyarázná is, mi haszna lenne belőle. Még jobban megvérezné a szivét és összetépné kúszált lelkét. Ne, ne szóljon senki semmit... Csak egy valaki: Kállai Imréné. Az ő szavát szeretné hallani. Az ő csókját szomjuzza csupán. A mindent megbocsájtó és felemelő hitvesi csókot. Oh, minő nagy vigasz lenne ez most az ő beteg lelkére. Minő csodás erővel tisztitaná meg egy pillanat alatt. Az ég ismét derült lenne. Az emberek ridegségét nem érezné. S a karjaiban megduzzadna újból az erő. Dolgozhatna. Visszaszerezhetné az elprédált becsületet.

□ De hol van az asszony!?... Hol van annak a két fekete szemnek a tüze?... Hol van a delejes hang?... Hol a bűnbocsánat?... A megtisztulás... Az élet maga!...

□ A műhely fölött idegen név van. Az egykori fészekben mások rójják az életet. Nincs részére egy aránya sem az otthon melegségének. Mindenütt tél fagy és kietlenség...

□ Igy megy, bolyong az utcán. A ruhája nyári, a szél élesen szaladgál, de ezt most nem érzi. Olyan, mint a lepke, mely a lámpásnak száll. Megy, megy ő is a világosság felé, ahonnan fény szürődik az utcára. Pedig ott sincs keresnivalója. A fény csak kábit és vonz.

□ Azt se tudja hol jár; minek hívják ezt vagy amazt az utcát. Pedig tudta, ösmerte valamikor, most azonban elfelejtett mindent. Egyszerre csak megáll... Néz... Ezt a kávéházat nem ösmeri. Ez azóta keletkezhetett. Sok minden keletkezett azóta... Az események úgy peregnek az élet rohanásában, mint széles malomlapátokról a fölemelt vizcseppek. Ezek legördülnek, lecsepegnek amazok feljönnek és csillognak egy ideig a napfényben.

□ A kávéházban vigan vannak. Azoknak könnyebb, gondtalanabb a lelkük. Hej, ő is mulatott igy. Őneki is húzta a cigány fekete éjjeleken s a nyirettyű nyomán dal fakadt. A fölviharzott emlékek belemarkolnak a szivébe. Szinte szédül. És gyengeség ereszkedik a tagjaira.

Ha még egyszer gyermek tudnék lenni,
Mindent, mindent eltudnék felejteni,
Oh te szebb kor, jöjj vissza egy szóra,
Őszi rózsa, fehér őszi rózsa.

□ „Ez, ez!“ kiált magánkívül. Húzd csak, ezt húzd reggelig.

□ S azután felcsendül belülről egy bájos női hang Oly szép, mint virágon a reggeli harmat. És oly büvölő, hogy egyszerre elnémul tőle a zaj.

Régen jártam én ezen a tájon,
Boldogságom sehol se találom,
Oh, te szebb kor, jöjj vissza egy szóra,
Őszi rózsa, fehér őszi rózsa.

□ Mi ez?

□ A mult ingerkedik vele. A bűn feltámadt s az gyötri újra, mint alkonyatkor a láz beteget. Hiszen ez a hang az övé... Az ő tulajdona. Ő vette meg becsületével, a boldogságával, az életével...

□ Hogyan kerül ez ide!...

□ És száll a dal, egyre élesebben markol Kállai Imre szivébe.

□ Isten, ha van erőd, sujts le, hogy itt végződjön a dráma s ne engedd elsötétedni az utolsó, a legutolsó sugarát a reménységnek. Állitsd meg a vergődő szivet, hogy ne érezzen. Szüntesd meg az ész lázas munkáját, mielőtt őrület szállna rá.

□ „Isten, boldogságos nagy Isten!“

□ És felsikoltott:

□ „Matild!“

□ A sikoly olyan volt, mint a halálraváltnak az utolsó, kétségbeesett segélykiáltása. Rémes és erős. Hatalmas, melynek parancsoló ereje van. Betörtetett a kávéházba s ott elnémitotta a dalt, a füstfelhők között.

□ „Jaj!“ — mondta elsápadva az asszony, aki énekelt.

□ „Mi az!?... Ki az!?...“ ugráltak föl az emberek.

□ „Istenem... ő az...“ folytatta megrettenve a „kaszinoskisasszony.“

□ „Ki az az ő?... Hadd lássuk.“

□ Vad robajjal törtettek ki az emberek az utcára.

□ Matild utánok ment. Reszketett. És a lábai egyszerre elnehezedtek.

□ Az ajtófélfába kapaszkodott Kállai Imre s mikor kilobbant a gázfény a téli éjszakába — beordított:

□ „Matild!... Bocsáss meg édes Matildom!“

□ Azután összeesett.

□ „Részeg disznó!“ — mondták haraggal — „Rendőrt kell hivni... Rendőrt... Pincér, rendőrt!...

□ A cigányok később újra rázendítették, de többé nem dalolt az asszony. Ráborult a márványasztalra és sirt...

HOMOK.

□ □ □

Manonnak.

Alkonyatkor jussak eszedbe,
Mikor az égen tüzek gyúlnak.
Alkonyatkor olyannak látsz majd,
Amilyen voltam:
Bukottan is gőgös nagyúrnak.

Alkonyatkor jutsz majd eszembe,
Mikor az égen tüzek húnynak.
Alkonyatkor nagy síró kedve
Támad egy gőgös esett nagyúrnak.

Kárpáti Aurél.